

[Schlüter.]

Det er, at skattelettelsen ryger i vasken. Der er intet, som vil gøre overenskomstforhandlingerne vanskeligere end netop dette, at skattelettelsen den 1. januar udebliver. Det må simpelt hen ikke ske. Vi skal nå et resultat.

Det er regeringens ansvar, hvis det mislykkes, for så er det, fordi regeringen ikke vil. Derfor må jeg i dag gentage det råd, som jeg længe har givet regeringen: saml dog nu alle de partier, der er enige om og som vil tage ansvaret for besparelser på 7 mia kr., omkring et forhandlingsbord på én gang. Det gælder også fremskridtspartiet, og det gælder også retsforbundet, de må naturligt med i forhandlingerne. Statsministeren vil ikke kunne forsvare at holde de 500.000 vælgere, der i december i fjor stemte på fremskridtspartiet, uden for enhver reel indflydelse, det vil være uklogt, det vil også være udemokratisk.

Derfor siger jeg i dag til regeringen: hold op med at forhandle med ét parti ad gangen. Øjeblikket er inde til at samle de partier, der skal få resultatet skabt, til en fælles drøftelse. Det betyder nemlig, at ingen, heller ikke regeringen, kan spille nogen ud mod hinanden, og det betyder, at så er der ikke længere fare for meningsløse misforståelser eller taktiske manøvrer.

Regeringen kan regne med det konservative folkeparti; vi vil hjælpe med til at få skabt et resultat, men nu vil vi også gerne kunne regne med regeringen. Regeringen vil ikke blive tilgivet, hvis den også efter i dag tilrettelægger forhandlingerne så dårligt, at skattelettelsen bliver tabt på gulvet. Arbejdet skal lykkes. Det kræver, at alle, også regeringen, bøjer sig mod de andre, der skal være med de nærmeste dage. Men netop dette tror jeg er befolkningens helt naturlige krav til os.

Poul Dam (SF):

Jeg synes, at der ved denne lejlighed også bør siges noget fra en iagttagers side. Det har i de sidste 3 uger været deprimerende at følge, hvad der skete i det såkaldte politiske liv, deprimerende fordi man følte sig magtesløs, deprimerende fordi man havde alt for god lejlighed til at høre, hvad folk på gaden, endog på arbejdspladserne, hvad folk ude omkring mente om det, der foregik i dette

hus. Og så har vi i dag haft en lang debat, som jo ikke er afsluttet endnu — vi skal vel have en anden omgang og korte bemærkninger og alt muligt andet — en debat, som først og fremmest er præget af partiernes forsøg på at retfærdiggøre sig selv. Det gør de med forskellig dygtighed — jeg synes naturligvis, mit eget parti gør det bedst — men hovedsagen er, at vi altså har fået en ganske klar partipolitisk situation, hvor man taler christiansborgsk til hinanden i en forholdsvis snæver kreds, og hvor man så samtidig mærkværdigvis tror, at dette interesserer vælgerne. Det går ud igennem radioen og bliver vel i nogen grad udsendt i fjernsynet, og man tror, at dette interesserer. Jeg kunne tænke mig, at et enkelt æret medlem af radiorådet ville protestere ved lejlighed over, at alt dette kom ud.

Folk har svært ved at forstå, hvad det egentlig er, der foregår herinde, og jeg synes, at man i stigende grad føler et behov for at identificere sig med dette folk. Problemerne i Danmark er jo på en mærkelig måde blevet opdelt i 3 lag, som tilsyneladende ikke har noget at gøre med hinanden. Der er de problemer, som befolkningen oplever hver dag, alle de vanskeligheder, de har på deres krop; det er de stadig stigende priser, det er de høje huslejer i nybyggeriet, det er skatterne, det er truslen om arbejdsløshed, det er den nedslidning, der foregår i meget arbejde, og det er de mange problemer, som de uddannelsessøgende har. Det er ganske konkrete problemer, der rammer det enkelte menneske i det enkelte menneskes hverdag. Det er disse problemer, som vælgerne ønsker at folketinget skal være med til at løse for dem.

Så er der samfundets problemer, de store nationaløkonomiske problemer, som vismændene har demonstreret, og som mange andre også har beskæftiget sig med.

Endelig er der den tredje gruppe problemer, politikerproblemerne. Det er spørgsmålet om, hvordan man får sit eget parti manøvreret ind i den rette position. Det er spørgsmålet om, hvordan man kringler et eller andet beløb af en eller anden magisk størrelse sammen. Det er spørgsmålet om at ændre i nogle paragraffer her og dér. Det er problemer, som kan være vældig interessante, når man sidder i et udvalg og undervejs i et forligsarbejde, men det er problemer, som